

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ),
HOVA A LAP-SZELLEMI ÉS ANYAGI HÉSZÉT ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK.
KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNPAP ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ————— 12 K.
Fél évre ————— 6 K.
Negyed évre ————— 3 K.

→ EGYES SZÁM ÁRA 12 FILL. ←

KIADÓHIVATAL:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-FÉLE HÁZ)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.
HIRDETÉSEK
ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VÉTELTÉK FEL.

Parkány egyesítéséhez.

Esztergom, december 9.

(Dr.) E lapnak legutóbbi számában vezető-helyen egy cikk jelent meg és abban nemcsak az Esztergom-Nána között tervezett összekötő vasutról volt szó, hanem arról is, hogy amennyiben a közuti vasut létesítésének egyik akadályá akaratán kívül Parkány község, helyes volna, hogyha Esztergom város közönsége felirna a belügy-miniszterhez, hogy Parkányt rendeletileg csatolja Esztergomhoz.

Ezt a megoldást én sehogy sem tudom ebben a formában helyeselni, mert amíg sejtem, hogy Esztergom város közönsége az említett feliratban a vasut kérdését érthető okokból megemlíteni nem fogja, addig azt is feltételezem a város közönségéről, hogy Parkány csatlakoztatása végett az érintett módot csak akkor használná fel, hogyha a korábban megkezdett irányu tárgyalások sikerre nem vezetnének.

Ezen sorokkal nincs egyéb céloim, mint beismerni azt, hogy a tervezett vasut úgy Esztergomnak, mint Parkánynak együttes érdeke. Ha pedig ezt beismertem, szinte kötelességet vélek teljesíteni hogyha meggyőződésem szerint kijelentem, hogy ezzel a kérdéssel Esztergom- és Parkány egye-

sülésének rég óhajtott kérdése is akuttá vált.

A két emporium egyesülésének eszméje korántsem új keletű, mert amikor Szent-Tamás, Viziváros és Szentgyörgymező községek Esztergomhoz csatoltattak, már hallottam, hogy számosan úgy vélekedtek, hogy kár volt ugyanakkor Parkány csatlakoztatása tekintetében is nem tárgyalni.

A csatlakozás kérdése Parkány vezető köreit szintén nem egyszer foglalkoztatta nem ugyan abban az alakban, melyből a csatlakozásra való hajlandóság kivehető lett volna, hanem beszélgetés, fontolgatás és tervezgetés alakjában. E tekintetben — amint kivettem — a parkányiak hajlandók volnának felvenni a tárgyalások fonalát, hogyha Esztergom város közönsége velük szemben testvéries hívó szavát hivatalosan hallatná, mert az a nézet, hogy az egyesülés a jövő kérdéseinek alapos megtárgyalása, a jövőbeli közterhek viselésének kellő páciensirozása mellett mindkét emporium javára nagyobb nehézségek nélkül megtörténhetik.

A fentiekből folyólag az az én nézetem, hogy kellő tárgyalások megindítása mellett az egyesülésre vonatkozó kísérletek mindenesetre megejtendők annál is inkább mivel az Esztergomi Lapok cikkirója által a vasut érdekében kifejezett azon nézetet,

hogy a belügyminiszter rendeletileg intézkedhet a bekapcsolásra nézve, erőszakosnak látom, mert megtörténhetik, hogy a miniszter elutasítja a város felterjesztését és az egyesülés érdekében tett ezen lépés e szerint minden további békés tárgyalásnak gátul szolgálna.

Mint tősgyökeres parkányi polgár, józan előrelátással írom-e sorokat azon reményben, hogy illetékes helyeken megszívlelésre fognak találni.

Az a helyzet, amely Esztergom és Parkány között most fenáll — ha igazságosan óhajtok nyilatkozni, — határozottan tarthatatlan, mert amíg Parkány természetbiztosította előnyeimél fogva tényleg Esztergom életfeltételeinek rovására gyarapszik, addig Esztergom városa berendezkedésénél fogva kénytelen arra, hogy szomszédjának a városiasság felé irányított törekvéseit okkal-móddal, sőt törvényes eszközökkel is korlátozza.

Minek ez a fonák állapot? Minek kell a két emporiumnak egymás rovására cselekedni akkor, midőn az egyesülésben rejlő erők mindkettőt naggyá, hatalmassá és boldoggá tehetik!

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárcája.

Egy kocsi négy forint.

Két munkásember szállott fel a villamoskocsira. Egyik szőke volt és világos a felöltője, a másik suta, fekete kis ember, kopottas téli kabátja és tegnapelőtt borotvált arca.

Két ténsasszony ült balra tőlem. Ezekkel beszélgettek. Nyilván régi ismerősök voltak. A két ténsasszony férje ugyanabban a gyárban dolgozik.

A szőke férfi kezdte:

— Tessék elhinni, ténsasszony, nem érdekes sem élni, sem meghalni. Reggel hat óra óta szaladok, kórházból betegsegélyzőbe, betegsegélyzőből anyakönyveshez. Pontiusból Pilátusig küldik az embert, míg valahára rendbe jöttünk.

— Tegnap halt meg szegény? — kérdezte az egyik ténsasszony.

— Tegnap éjfél után egy óraker. Sokat szenvedett. Jobb neki a földben.

— Senkije se maradt?

— Valahol Lugos mellett él az anyja, vagy az apja, én bizony nem is tudom. Mióta nyomorék lett a gyárban s a kórházba vitték, elhagyta az asszony, kivel addig élt.

— Hitvány ember az — veti közbe a fekete kis ember, a télikabátos.

— A betegsegélyző nem akarta elismerni, hogy jogosultsága van a temetésre. Nem fizetett husz hét óta. De nem hagytam a dolgot annyiba. Elkezdtem veszekedni. Mindenütt veszekedtem. Igaz-e? — fordult a társához, aki a fejével ráütött s bizonyította, hogy a szőke fiatalember mindenütt veszekedett.

— De hisz az borzasztó! Hát senki sem temetteti el? — szörnyűködött a mellettem ülő ténsasszony.

— El fogja, el. A betegsegélyző megadta magát. A jogosultságot elismerték. Lesz pap is ministráns is. Kilenc pengőbe kerül. Hadd fizesse ki a betegsegélyző. A koporsót gyász-kocsin viszik, de kísérő kocsi nem lesz, arra nincs pénz.

— De hisz az borzasztó! — kiáltott fel a másik ténsasszony. — Azt nem szabad megengedni. Az nem temetés.

— Ugyan ténsasszony, kimegyünk mi villamoson a temetőbe, még hamarabb odaérünk.

— Kimegyünk gyalog is! — buzgólkodott a kis fekete ember, — nincs olyan messze.

— Azt nem szabad megengedni! vágott közbe a két ténsasszony közül az, amelyiknek narancssárga keztyűje volt.

— Maga telefonál a kocsier. Mennyit kóstál az?

— Négy forint a kocsi!

— No hát, a négy forintot össze fogjuk

hozni. Ad hozzá Slezák is, Kovács is, Habatkák is adnak, a férjem is, a tied is.

— Én is adok szívesen, — vállalkozott az én kis fekete emberem, akinek a szeme ragyogott a boldogságtól.

Csakugyan borzasztó dolog is az, ha valakinek a koporsóját fölteszik a fekete kocsira, aztán így szólnak a kocsishoz:

— Hajtson a temetőbe!

A fekete kocsi elindul. Ahol sűrű a közlekedés, ott lépésben megy, ahol nem sűrű, ott trappban, a fekete kocsi után nem megy senki de senki... A koporsóra rá van írva annak a szegény munkásnak a neve, akit befektettek. Az emberek, akik az utcán járnak, néznek, lötnak-futnak, el sem olvassák a nevet. Bezzeg más az, ha a gyász-kocsi után megy a zöldre festett, két sor üléses kocsi. Abban egy néhány asszony és férfi. Az asszonyok és férfiak beszélgetnek. Nyilván arról a szegény emberről, akit előttük visz a gyász-kocsi. A népes utcákon járó-kelek egy pillanatra megállanak s azt mondják:

— Temetnek valami szegény embert. Mégis van, aki elsírassa. Szegény!

— Hát ez temetés, a másik nem egyéb, mint teherszállítás. A legszomorubb teherszállítás.

Az én embereim leszálltak a villamosról láttam, amint a világos felöltő és a kopott télikabát sietve kanyarodot be egy szűk ut-

A nép és az adók.

Esztergom, december 7.

Sok évi tapasztalatom arról győzött meg, hogy amily becsületes igyekezettel törekszik köznépünk a reá kivetett adókat megfizetni, ép olyan zavarban van abban a tekintetben, hogy miért fizeti az adót s annak számos válfaját?

Gondolkozva ezen tapasztalás felett, azt látom, hogy népünknek senki sem ad alkalmat arra, hogy a közteherviselés lényegével tisztába jöhesse, sem pedig arra, hogy az öt terhelő adók minősége és aránya tekintetében világosan lásson.

Mindez pedig azért nagy baj, mert az adók természetével tisztában nem levő köznép bizalmatlanná válik és előáll a közlegületlenség.

A hatóságoknak és azok közegének volna első sorban kötelességük helyes magyarázattal szolgálni, de e mellett a társadalmi egyesületek kebelében is helyesen tennék a vezető és oktató szerepre vállalkozók, hogyha a népet a saját közteherviselő kötelezettségük tekintetében felvilágosítanák.

Arra nézve, hogy milyen zavarban van az egyszerű földműves-ember a reá kivetett adók tekintetében, elég egy adókönyvecskét elővenni.

Az adókönyvecskének baloldali lapján látható a tavalyi hátralék és az idei kivetés. Az első rovat az állami adók minőségét és mennyiségét, a második rovat a községi adó összegét mutatja, míg a többi rovat csupa krix-krax, melyből az elcsietett irás olvashatatlansága miatt még a járatos ember is nehezen tudja megállapítani, hogy törvényhatósági utadóval, nyilvános betegápolási és mezővárosi pótdadóval miképen van megterhelve. A könyvecske jobb oldali lapján a teljesített fizetések jegyzetnek be és pedig először az állami, aztán a községi adók, míg a többi rovatokban ismét csupa krix-krax, csupa dülöngélő részeg számok.

Az adó könyvecskék mostani alakját és bejegyzési módját gyökeresen meg kell változtatni legelső sorban úgy, hogy abban minden kivetésnek nyomtatott czime legyen; másodsorban kötelezendők az adókat előíró és beszedő tisztviselők, hogy amit a szegény nép könyvecskéibe írnak, azt tisztán, olvashatóan és mindig azon rovatba írják, amilyen természetű adó-nemet érint a teljesített lerovás.

cában. Siettek, hogy megrendeljék a kocsit, amint a ténsasszony parancsolta. Mert annak meg kell lennie Nagyvárosban élünk, a nagyvárosi ember koporsóját is kocsin kell a temetőbe szállítani, nem azért, mintha így hamarabb érne a temetőbe, hanem azért, mert az emberek így szokták meg.

A mi falunkban akkor, mikor még gyerek voltam, a koporsót vállára vette négy izmos legény s levett kalappal vitték szépen, lassan. Egy csomó ember ment a koporsó után, a harang siratta. A szegény embert egy harang, a gazdagot sok harang. Nekem az így nagyon tetszett. A legények nem kértek négy forintot, a legények szeméből hulldogált a könny, míg a koporsót vitték. Talán a jó pajtásuk feküdt a koporsóban.

Ez így volt akkor. Ma nincs így. A mi falunkban is gyászkoocsira teszik a koporsót. Nem olyan cifra az a gyászkoocsi, mint a városi, de kocsit és lovak húzzák, pedig a temető nincs is nagyon messze.

Hát így változik meg a világ. A ténsasszonynak igaza volt, hogy azt a másik kocsit megrendelte. Valóban nincs is reá semmi szükség, mert ha valaki a koporsót kísérni akarja, mehet gyalog is de uramfia az meg aztán igen, de igen szegényes temetés volna. Mi emberek azért ültözködünk, azért járunk kocsin, azért élünk, hogy a világ lássa látván, meg ne botránkozzék rajtunk.

Annak a szegény munkásnak, akit a beteg

A székes fővárosnál már régen abban hagyták az adókönyvecskéket és ezek helyett adó-fizetési ivateket állítanak ki az adózók részére minden esztendőben. Az iv egyik oldalán szép sorrendben olvasható, hogy mennyi az idei házasztály, házbér, föld, I. II. III. és IV. oszt. kereseti és ált. jövedelmi adó, hogy mennyi a községi pótdadó stb.; a másik oldalon láthatja a fel a tavalyi esetleges túlfizetést, az állami és községi adókra elkönyvelt befizetéseit s mindent tiszta sorrendben kényelmes áttekintés mellett.

Helyes volna, hogyha városunk adóügyi osztálya is behozná ezen reformot, mert az adó-fizető közönség ez esetben nem volna kénytelen folyton felvilágosításért szaladgálni s viszont az adóügyi osztály is sok zaklatásból megóvható lenne.

Mindez mellett azonban arra kell törekedni, hogy a nép felvilágosítottassék.

Semper.

Értesítés!

Esztergom város és környékének amateurjeihez!

Lapunk legutóbbi számában jeleztük, hogy szerkesztőségünk védő szárnyai alatt III. amateur kiállítást rendezünk.

Felhívásunkat szenzációs siker követte. Noha a kiállításra szánt tárgyak beküldésének ideje kifejezett óhajunk értelmében csak a holnapi nappal kezdődik, már eddig is valósággal elárasztottak bennünket szebbnél szebb művekkel.

Oly óriási anyaghalmoz gyűlt egybe, melynek merész terveink szerint való földolgozása szinte meghaladja erőnket.

Kiadóhivatalunk áldozatkészségének is határa van és már csak technikai okokból sem terjeszkedhetünk bizonyos korlátokon túl. Helyiségeink immár nem fogadhatnak be több anyagot és a jelenlegi mennyiség teljesen lefoglalja a clichék elkészítésére előirányzott összeget.

Midőn tehát mély hálával mondunk

segélyző temettet el, van a feje alatt egy vánkos, a vánkos tele van forgáccsal, hanem azért puhán fekszik a feje, nem fájdul meg, ha pihentől volna a vánkos tele, ha a szemfedőt arannyal himezték volna ki, ha a koporsóra aranysegekkel verték volna ki a nevet; bizony nem pihenhetne edesebben koporsóban. És akkor sem volna edesebb az ő pihenése, ha ezer meg ezer ember kísérné ki a czimeres hintókon s mondanának a sirjánál ékes-szomorú beszédeket.

No de az mindegy. A kocsit meglesz. A ténsasszony össze fogja gyűjteni a négy forintot, talán még a temetés alatt, míg a gyász-kocsi a temetőbe ér. Aztán a sirású elmondja a Miatyánkot, aztán a fekete koporsó a fehér betűs névvel eltűnik a sirnak fekete üregében s arról a szegény munkásról éppen annyit fogunk tudni halála után, mint életében tudtak.

A ténsasszonyék holnap vagy holnapután, míg az uzsonnakávójukat fogyasztják, fel-fel-sóhajtanak:

— Szegény feje, legalább kocsi is kísérte a koporsóját! . . .

Igen . . . igen, egy kocsi kísérte, melynek az ára négy forint volt.

Az apját vagy az anyját, aki valahol Lugos tájékán él, majd három hónap múlva értesítik, hogy a fia végrendelet hátrahagyása nélkül meghalt.

G. M.

köszönetet az eddig megnyilvánult rendkívüli érdeklődésért, őszinte sajnálkozásunkra azzal a kényszerűség parancsolta kéréssel kell amateurjeinkhez fordulnunk, hogy a mai naptól kezdve *egyetlen tárgyat se* méltóztassanak többé kiállításunkra küldeni, ellenkező esetben kénytelenek volnánk az érkező küldeményeket a feladók költségére azonnal visszaküldeni.

Az eddig küldött tárgyak teljesen elegendők arra, hogy nagyszabású kiállítást rendezhessünk. Tovább technikai okokból nem terjeszkedhetünk.

Midőn tehát a kiállításra szánt művek gyűjtését visszavonhatatlanul és bármilyen kivételre való legesekélyebb tekintet nélkül befejezzük, hozzáfogunk a kiállítás elrendezéséhez. Egy jeles fővárosi fotográfus és clichémester máris megérkezett és hozzáfogott a munkához, mely a legkényesebb műzést is ki fogja elégíteni.

Lapunk karácsonyi mellékletében lehetőleg valamennyi tárgy hű fotografiáját közre fogjuk adni. Az eredeti műveket a közönség csupán a karácsonyi ünnepek után tekintheti meg.

Esztergomban, 1905. dec. 10.

A kiállítás rendezői:
Arzén és Gamma.

A társaságból.

Installációs előjáték Hontban.

Hely: a honti megyeház udvara: „Személyek”: két záptyúk, egy pecsétviaszk, egy lakat, egy köpöcsésze és egy kakas:

I. záptyúk: Kot-kot-kot-kot-kotkodács
Mindennapra egy tojás!

II. záptyúk: Kot-kot-kot-kot-kotkodács
Van főispán változás!

Kakas: Kikiriki-krukió
Lesz-e installáció?

I. záptyúk: Kot-kot-kot-kot-kotkodács
Nem lesz ispán iktatás!

II. záptyúk: Kot-kot-kot-kot-kotkodács
Miért nem lesz iktatás?

Pecsétviaszk: Pecs-pecs-pecs-pecs-pecsét
Tanácstermen a pecsét!

Lakat: Lak-lak-lak-lak-lakat
Van is rajta száz lakat.

I. záptyúk: Kot-kot-kot-kot kotkodács
Majd leveszi a kovács.

II. záptyúk: Kot-kot-kot-kot kotkodács
Majd lesz akkor záptojás?

Köpöcsésze: Köp-köp-köp-köp köpködács
Főispánra köpködés,

Kakas: Kikiriki krukió
Ez oszt' installáció.

I., II. záptyúk: Kot-kot-kot kot kotkodács
Készül már a záptojás.

Mind: Kot-kot-kot-kot kotkodács,
Köp-köp-köp-köp köpködács,
Pecs-pecs-pecs-pecs-pecs-pecsét,
Lak-lak-lak-lak-lak-lakat.

I. záptyúk: Kot-kot-kot-kot kotkodács
Nála is van záptojás.

II. záptyúk: Kot-kot kot kot kotkodács
Ez nála csak szoktatás.

I., II. záptyúk: Kot-kot-kot-kot kotkodács
Misi avval nem dobász.

Kar: Ojás-tojás záp tojás
Misi bizony rosszul álsz.

Sugta: Arzén.

HIREK.

APRÓ ROVÁS.

Egy úri ismerősöm szemtanuja volt. Vasárnap a Kerek-templom környékén valami 15—20 suhancz megtámadott két öreg asszonyt. Lecibálták a kosarukat és az egyiket belegyúrták a sárba, minekutána alaposan megdö-möckölték. A másik bemekült egyik ház udvarára. Ismerősöm felháborodva intézett kérdést egyik arralakó polgárhoz. Megkapta a fölvilágosítást, A 14—15 esztendő suhanczok különösen vasárnapi estéken valóságos rabló-hadjáratokat folytatnak azon a környéken. Farkasfalca módjára rávetik magukat a védte-len és gyöuge emberekre, pusztán azért, hogy duhaj hajlamaikat kielégítsék. Némelykor, ha tomboló kedvükben jócskán összeverődnek, valóság-gal veszélyes az a tájék. Gyönyörű!

Épületes dolognak voltam hallója. Az egyik sirás 1 korona ellenében úgy eltemeti a halottakat, hogy soha sem jár haza a lelkük. A nagyhatalmu ember fölöttébb nagy népszere-sülésnek örvendezik. Méltán. Nem kis dolog nyomasztó súlyától szabadítja meg a gyöngébb idegzetű emberiség lelkét, Szerencsét kívánunk neki ezen leleményes jövödelmi ághoz. Annyi bizonyos, hogy szilárd bázisokon nyugszik.

En nem láttam, de némely jól fészült úr le meri rá tenni a főesküt. Vagyon a város-házán egy kérdemesült doboz, melyből a sorá-zásra jelentkező ifju nemzedék a sorszámat huzza ki, Ez a doboz illő esinnal be van festve, még pedig: feketesárgára. Fölösleges arról el-mékednem, hogy ezek a színek semmiképen sem kedvesek a magyar ember szemének. Valaki kérdést intézett e tárgyban. Az mondatott hon-fiu tméltatlankodására való feleletképen, hogy az inkriminált csíkok valaha kék-piros színben, a város színeiben pompáztak. Hát hiszen ez rendjén való volna, de hogyan változott át a kék-piros feketesárgára. Furcsa metamorfózis. Be kéne újra festeni azt a csalfa ládikót, hiszen úgyis eleget gyönyörködhetünk abban a kedves két farbában.

Gamma.

„Az én bánatomnak.”

Nyári alkonyatkor a tornáczon ültünk,
Rád tűzött a napnak búcsuzó sugára.
Az öregek ittak, én meg kérleltelek,
Hogy dalold el nékem — emlékszel-e rája?
Nagy Bercsényi Miklós szomorú nótáját:
„Gyöngye violának letörött az ága...”

Elmerengtünk rajta... Szívünkbe lopódzott
A méla honfibu fájo zokogása...
És te elfordulva szétmorzszoltál titkon
Egy csillogó könnyet, hogy senki se lássa,
S mulattattál minket tovább a nótával:
„Az én bánatomnak nincs vigasztalása...”

Szoboda Román.

Naptár. Vasárnap decz. 10. Rom. kath. Melkiád. — Prots Judit, Gör. orosz (nov. 27.) P. Jak. — Izr. Kislév 12. — Nap kel 7 ó. 37 p., nyugszik 4 ó. 7 p. — Hold kei 3 ó. 41 p., nyugszik 5 ó. 39 p. — Időjárás. Változás nem várható.

— **B Szabó Mihály főispánsága.** A király B. Szabó Mihály főjegyzőt nevezte ki Hont vármegye főispánjává. Hogy milyen hangulat keletkezett Hontban erre a kinevezésre híven illusztrálja a következő ipolysági híradásunk. „Hontmegye f. hó 7-iki közgyűlésén bucsuzott el Lits Gyula főispán a megye közönségétől. Lits beszédét a közgyűlés percekig tartó él-jenzéssel és tapssal fogadta. A bucsuzó főis-pánhoz Ivánka Oszkár országgyűlési képviselő intézett a közönség nevében meleg bucsuszava-kat. A főispánok olyanok, ugymond, mint a kormány, mely őket kinevezi; a jog, törvény és igazság jelszavával helyet foglalt Széll-kor-mány törvénytudó és törvénytisztelő, jellemes, hazafias embereket igyekezett főispánokká kine-vezni. Így került Hontmegyébe Lits Gyula. A mostani hazaáruló kormány pedig jellemileg és vagyoniilag züllött, silány embereket vásárol meg, ilyenekből toborozza hazaáruló főispán-jait. Ilyen főispáni karban Lits Gyulának helye nem lehet, s hogy lemondott, hazafias magyar szívével tett tanuságot. Ivánka Oszkár indítvá-nyára a megye Lits Gyula főispáni működését jegyzőkönyvében méltatja. Ugyancsak Ivánka Oszkár indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az új megye-főnököt, B. Szabó Mihály esztergommegei volt főjegyzőt nem installálja, az alispánt az installáló közgyűlés összehívá-sától eltiltja, megtiltja továbbá a tisztikarnak, hogy a közgyűlésen részt vegyen, vagy az új főispánnak bármely rendeletét foganatosítsák mindaddig, míg a törvényben előirt esküt tör-vényes módon le nem tette. Az új főispán rendelkezésére a főispáni lakást nem boosátják, s a vármegye gyűléstermét lepecsételték.” Az új főispán híres erélye most állja majd ki a próbatüzet. Meglátjuk, hogyan megy neki a végsőkig elszánt megyei ellenzéknek. Annyi bizonyos, hogy a sok gyászos példa nem riasztja vissza és szerencsét próbál. Érdeklődéssel várjuk az események kialakulását.

— **Ülések a megyénél.** Esztergomvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartja ren-des havi ülését. A törvényhatósági bizottság f. hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart.

— **Hivatal átvétel.** Kuszena János az ujjonnan kinevelt törvényhatósági állatorvos f. hó 8-án átvette hivatalát és már be is költözött a megye házán levő hivatalos helyiségébe.

— **A párkány-nánai út.** A párkány-nánai indóházhoz vezető út úgy-ahogy kijavított és az ominozus utat f. hó 8-án megnyitották a közforgalom számára. Egyben közöljük, hogy a főispán ismeretes indítványa folytán az állam építészeti hivatal már felterjesztést intézett a miniszteriumhoz az illető utnak az állami utak sorába leendő felvétele tárgyában. Ezen felter-jesztésnek már meg is van az eredménye, amennyiben f. hó 12-én egy miniszteri műszaki tanácsos fogja az utat felülvizsgálni és ennek alapján, nyomban megkezdik az előkészületeket az átvételre vonatkozólag.

— **Népkönyha.** Folyó hó 3-án Advent első vasárnapján nyitotta meg a szent Erzsébetről nevezett jótékony egylet népkönyháját a városi szegényházban 50 szegényre. A megnyitáznál jelen voltak Bogisich Mihály v. püspök, egye-sületi elnök, Vimmer Imre polgármester, Marosi József, dr. Fehér Gyula plébános, a választ-mány tagjai közül: Vimmer Imréné, Marosi Józsefné, Zubcek Mihályné, Mészáros Károlyné, Reviczky Gáborné, Tillmann Károlyné. — A népkönyha költségeire ujjabban adakoztak: Schmidt Lujza 10 korona, Vimmer Imréné 10 korona, Marosi Józsefné 5 korona.

— **Amatőr kiállítás.** Arzén és Gamma III. amatőr kiállítása iránt megyszerte óriási az érdeklődés. Szerkesztőségünket valóság-gal meg-

ostromolták a kiállításra szánt tárgyakkal. A kiállítás rendezői máris lezárták az anyagot. Sokan fordultak kérdésekkel lapunk szerkesz-tőségéhez. Fölvilágosításokkal csupán fűntemli-tett két munkatársunk szolgálhat.

— **Szobatüz.** F. hó 8-án d. u. fél 5 órakor megkondult a vizivárosi plebánia templom vész-harangja, jelezvén, hogy a vizivárosi plebánia épületében tűz ütött ki. A tűz szerencsére nem volt veszedelmes amennyiben az épület egyik szobájában ütött ki és még mielőtt tovább ter-jedhetett volna a házbeltiek elnyomták. Csak néhány ágynemű égett el. Az időközben értesi-tett tűzoltóságot hamarosan letelefonálták. A tűz oka még eddig ismeretlen.

— **Uj faiskolafelügyelő.** A vármegye alis-pánja a Szoboda Román faiskolafelügyelő le-mondásával megüresedett II. ker. faiskolafelü-gyelői állásra Szabó Endre magyarszölygényi róm. kath. tanítót nevezte ki.

— **Elhalt jegyző.** Beke Fülöp nyugdija-zott piliscsabai jegyző — ki esztergommegey-ben is sokáig működött — a lipótmezei téboly-dában elhalt. Temetése e hó 6-án volt Pilis-csabán.

— **Az alkoholelles mozgalmat szolgáló képes falitáblák.** A belügyminiszterium körren-deletben hívta fel a törvényhatóságokat, hogy szerezzenek be olyan falitáblákat, melyek képek-kel illusztrálják az iszákosság romboló hatását. A vármegye alispánja — tekintettel azon fon-tos körülményre, hogy a jelzett falitáblák az iszákosságnak az erkölcsre, vagyonra és egész-ségre gyakorolt romboló hatást mindenki által könnyen megérthető, szemléltető módon tünte-tik fel, a község-házán és nyilvános helyiségek-ben való kifüggesztése céljából felhívta a köz-ségek előljáróságait.

— **Szaklátogatás.** Vénisz Gyula az új gazdasági szaktanárnak most jár az esztergomi já-rás községeiben, hogy bemutakozzék az elő-járóságoknak és a gazdasági viszonyokról s an-nak állapotáról meggyőződést szerezzon.

— **„Luczavásár.”** F. hó 11-én tartatik meg a párkányi ugynevezett luczavásár, melyen — biztós értesülésünk szerint — sertések is fel-hajthatók lesznek.

— **A leányvári választás.** Dorogról jelen-tik a következő érdekes hírt. A napokban le-folyt községi képviselőválasztás alkalmával a leányvári zsellérek közös megállapodás útján egyhangulag csupa szocialista érzelmű képvi-selőt választottak be a község képviselőtestü-letébe. Hogy a leányvári zsellérek szocialista érzelmeikről külsőleg is kifejezést adjanak vör-ös szavazócédulákkal léptek az urna elé. A választás eredménye határtalan örömet keltett a zsellérség körében. A választáson — mely a legnagyobb rendben folyt le — Gotthard Ede megyebizottsági tag elnökölt.

— **Áthelyezés.** Dorogi tudositónk jelenti, hogy Marton László ottani káplán Komáromba helyeztetett át hitoktatói mlnőségben.

— **Katalin estély.** Kissé elkésve vettük a következő értesítést: — „Az esztergomi építő iparosok és iparossegédek szak- és önképző egyesülete” november hó 26-án tartotta Kata-lin estélyét, tánczsal és társasvacsorával egybe-kötvé. A nagyszámu vendégsereg között meg-jelent Dr. Kmety Károly országgy., képviselőnk is, kit az egybegyűltek lelkes ovacziókkal fogad-tak. A jól sikerült mulatság a hajnali órák-ban ért véget.

— **A halastó ügye.** Lapunk legutóbbi szá-mában Kempelen Farkas tollából egy cikket közöltünk a létesítendő halastóra vonatkozólag. Ezen cikkre most a halastó szervezőbizottsá-

gának egyik tagja választ adott le szerkesztőségünkben, melyet azonban helyszüke miatt csak a jövő számunkban hozhatunk.

— **A város pénzügyi bizottsága** f. hó 12-én a villamos vasutnak általunk már ismertett ügyében ülést tart. Ezen ülésre a helyi sajtó képviselői is meghívást kaptak.

— **Elfogott betörők.** Az utóbbi időben napirenden voltak a határban a különböző tolvajlások és pincebetörések. Ismeretlen tettesek egyes szőlősgazdák pincéit, présházait feltörték, és onnan bort, élelmiszereket, ruhaneműket szoval mindent ami kezük ügyébe esett — elemeltek. A rendőrség hosszas kutatás után a csendőrség segítségével kinyomozta és a tegnapi nap folyamán elfogta a betörőket Horváth Gál István esztergomi 17 éves suhancz és Bajkai Zsigmond kétyi napszamos személyében, a kiket azonnal letartóztattak. A tetteseknél a helmik egy részét megtalálták.

— **Jeles orvosok bizonyítják,** hogy csusz és köszvényes betegeiket a híres Zoltán-féle kenőssel gyógyították meg s ezért jó azt mindenkinek tudni, hogy ott, hol csusz és köszvényes megbetegedések fordulnak fel, nem kell sok mindegyikével próbálkozni, hanem hozatni kell egy üveg Zoltán-féle kenőcsöt s akkor pár nap alatt meggyógyul a beteg. Egy üveg ily kenőcs ára 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest, V. Szabadságtér.

— **Pályázat szülész-női állásra.** A Dágh községben ujjonnan szervezett községi szülész-női állás pályázat úján leendő betöltésére f. évi december 19. napjának d. e. 9 órája Dágh község házához kitézetett. Az állás javadalma: a községi pénztárból évi 60 korona, szülészeti működési díja 8 napi gyermekágyi ápolást is beleértve 4 korona, ezentuli látogatási díja esetenként 40 fillér. Vagyontalanokat ingyen köteles kezelni. Kérvények beadási határideje a községi előjárásnál f. évi december hó 18. napja.

— **Ismét útmizéria.** Több helyről panaszolják, hogy a helyi vasut szénrakodójához vezető ut teljesen járhatatlan, úgy hogy valóságos állatkínzás számba megy ezen az uton a kocsi közlekedés. A szénrakodó pedig minden kritikan aluli állapotban van. Felhívjuk a M. Á. V. igazgatóságának figyelmét eme fonák állapot gyors megszüntetésére.

— **Rálőtt a vejére.** Sovány Ignác helybeli földműves állandóan rossz viszonyban él a feleségével és így napirenden van náluk a perpatvar és tettelegesség. F. hó 8-án is délelőtt a Kossuth Lajos utcán veszekedtek a férj és feleség, miközben odaérkezett az asszony apja, ifj. Szabó Mihály és le akarta csendesíteni a vejét, de vesztére, mert ez egy kocsiölöcsével támadt rá. Ekkor Szabó önvédelemből rálőtt a vejére de — szerencsére — nem találta.

— **Zalog tárgyak árverése.** Az „Esztergomi Kereskedelmi és Iparbank“ f. hó 16-án d. u. 2 órakor árverés alá bocsátja a ki nem váltott zálogtárgyakat. A város részéről Rothnagel Ferenc főjegyző lesz jelen az árverésen.

— **Betörés.** Weichsler Vilmos mészáros lakásának ablakát f. hó 8-án az esti órákban valaki benyomta és azon keresztül behatolt a szobába, ahol felfeszítette a szekrényeket de úgy látszik megzavarták és kereket oldott még mielőtt valamit emelhetett volna. A rendőrség már kinyomozta a tettest, de annak nevét a vizsgálat érdekében egyelőre titokban tartják.

— **Népmozgalmi statisztika:** Esztergomban 1905. évi decz. 3—10-ig.

Születtek: Krieschneider Borbála rk. földm. leánya, — Pásztor Borbála rk. földm. leánya, — Fenyvesi Katalin rk. kályhássegéd leánya, — Gódor Sándor rk. földm. fia, — Gál Ferenc

rk. földm. fia, — Féja Ferencz rk. csizmadia-mester fia.

Házasságot kötöttek: Léri Sándor rk. honvédőrmester Budapest és Shellinger Anna rk. üzleti elárusító Esztergom.

Meghaltak: Katona Gusztáv rk. 11 éves (hasi hagymáz), — Kovács Anna rk. 2 éves (vörheny), — özvegy Krupik Ferenczné szül. Gibrich Jozefa rk. 75 éves (szívhűdés hurutos tüdőlob miatt), — özvegy Krausz Mártonné szül. Horváth Erzsébet rk. 71 éves (szívbántalom), — Tar József ev. ref. 54 éves révész (szívhűdés szívbillentyű bántalom miatt), — özvegy Simon Jánosné szül. Ujvári Borbála rk. 63 éves (tüdőgümőkór), — özvegy Tóth Májor Józsefné szül. Vaczula Borbála rk. 83 éves (agykór), — Kure Ferencz rk. 3 éves (agylob), — Oroszlán Sándorné szül. Németh Mária rk. 29 éves (tüdőgümőkór).

— **„Pacífic“.** Eddigél ez az idegenhangzású szó jelentette azt az óriási vasuti vonalat amely keresztül szelve az Egyesült államokat, az Atlanti oceánt a Csendes oceánnal köti össze. A Strobenzt testvérek gyár részv. társ. által Budapest, IX. Üllői út 89. forgalomba hozott „Pacífic“ azonban egész mást jelent és nem a geográfusokat, hanem a háziasszonyokat, a szakácsokat, a cukrászokat stb. érdekli. A „Pacífic“ ugyanis száraz tojásliszt készítmény, amely sütésnél, főzésnél és összes sült és főtt tésztaeműk, nemkülönben levesek, mártások, fagyaltok stb. készítésénél teljesen pótolja a tojássárgáját s e mellett nem romlik és jóval olcsóbb a tojásnál. A „Pacífic“ kapható minden fűszer- és csemegeüzletben, valamint drogueriában.

— **Járványstatisztika.** Esztergomvármegye területén 1905. évi november hó II ik felében előfordult hevenyfertőző kórokról. Vörheny: Esztergom város, Dorog, Sárísáp és Párkány. Kanyaró: Esztergom város, Bart és barti pusztá. Hökhurut: Esztergom város, Bajna, Táth, Tokod, Bátorkesz, D. Mocs. Difteritisz: Esztergom város, Kicsind, Bény, Szölgyén és szölgyéni pusztá. Typhus: Esztergom város, Szentlélek, Csév, Kesztölcz, Dorog, tokodi bánya, Csolnok, Sárísáp, Dágh, Búcs, Bátorkesz, Kéty és Muzla. Bányahimlő: Esztergomváros, Szölgyén.

x **Meglepő gyorsan** lett közkezdveletté a néhány hónap előtt forgalomba hozott „Hoff János-féle Kandol Kakao“ és ezt a páratlan sikert azon kívül előnyeivel fogva nyerte el, mely a lehető legjobb ízben és aromában, valamint könnyű megszerezhető volta miatt. Az összes kakao-fajok között a Kandol Kakaonak van a legcsekélyebb zsirtartalma s így a legkönnyebben emészthető. Nem fogják megbánni a csokoládó és kakao-ivók ha egy kísérletet tesznek a Kandol-Kakaoval.

— **Sertésvész.** A Kenyérmezőn fellépett sertésvész miatt a sertészárlat városunk területére is elrendeltetett.

x **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő. (1)

x **A dr. Richter féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain Expeller)** igazi, népszerű házi-szerre lett, mely számos családban több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípő-fájdalom, fejfájás, köszvény, eszúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fill. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **A „Hunnia“ könyvnyomda kerékhajtót keres. Bővebet ugyanott.**

A „Hunnia“ könyvnyomdába egy fiú tanulónak felvétetik.

x **Névjegyek** a legmodernebb kiállításban mindennemű carton mintákban, ugymint sima, aranysegélyű, merített és a legújabb hártya cartonon készülnek a „Hunnia“ könyvnyomdában. Az árak jutányosak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Helybeli sürgős rendelések, tekintve a nyomda amerikaiás felszerelését, mindjárt meg is várhatók.

Szerkesztői üzenetek.

A. P. A III. amatőre ne méltóztassék jelzett festményeit elküldeni. Nagyon fájlaljuk, de egyetlen tárgy számára sincs már helyünk.

K. K. Bpest. Miért nem sietél? Képeidet már nem fogadjatjuk el. A 25 aranyak fuccs Ud. Gamma.

V. S. Nagyszerű lesz. Lefőzük a kaszinót. Szervusz. Arzén.

Felelős szerkesztő és laptalajdonos: GERENDAY JÓZSEF

60 krajczártól felfelé méterenként, legutolsó újdonságok. Bérmentve és elvámolva házhoz szállítva. Dús mintaválaszték kívánatra azonnal. Henneberg selyemgyáros, Zürich.

Drozdny Aladár

gazdasági gépraktóra és javítóműhelye
Párkány, Főút (saját ház.)

A közelgő idény alkalmából ajánlom kitűnő gyártmányú gépeimet, előnyös fizetési feltételek és a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Raktáron tartok: vetőgépeket, lovas-cséplőgépet, szecskavágót, permetezőt, szénkénegezőt, és családi varrógépeket a legjobb minőségben.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle
Kandol-Kakao
 a legcsekélyebb zsirtartalma, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olosó.
 Valódi csakis Hoff János névelés az oroszlan-védjeggyel.
 Csomagok a 1/4 kgr. 90 fillér 1/8 50 Mindenütt kapható.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller pótléka
 egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelgyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.
 Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

MAGGI-féle
IZESÍTŐ
 leves-és étel- a kereszt csillaggal
 javítja a leves, főzelék stb. ízét. Készíti Maggi Gyula és Tsa. Bregenz. Kapható minden fűszer-és csemege-üzletben.

Aranyozó! Aranyozó!
 világ legjobb aranyozója, a melylyel bárki is fölülmulhatja önönmagát, csakis a „Hunnia” könyvnyomdában kapható. Ezen új fajta aranyozóval mindenféle tárgy könnyen bearanyozható. A bearanyozott tárgy gyönyörű szép, sima és fényes lesz s e fényét, míg csak az arany le nem kopik megtartja! — A kezelése igen egyszerű és könnyű. Kapható még ezüst, bronz és tűzvörös színekben is. — Egy adag ára ecsettel együtt 40 fillér. — Az aranyozás mintája kirakatunkban tekinthető meg. —

Karácsonyi vásár
 a „HUNNIA” könyvnyomda papirüzletében!

Karácsony közel-dtével tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy nyomdánk papirkereskedésében a legszebb és legbecsesebb következő ajándéktárgyak kaphatók:

Imakönyvek minden elgondolható kivitelben, melyekre külön is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.
Festékdobozok gyermekek részére.
Kőépítő szekrének. Lelélpapírok minden szín, alak és formákban.
Asztali tintatartók. Ifjusági képes olvasmányok. — **Olajfestékek és ecsetek.**

A legújabb divatú névjegyek
 (80 krtól feljebb 100 drbonként.)
 Továbbá mindenféle iskolai felszerelések u. m.: zsebténtatartók, tollnyelek, czeruzatartók, táskák és rajszerek.

Üzleti könyvek nagy választékban.

Lapunk nyomdájába
egy kerékhajtó
 felvétetik.

Óh jaji! Éljen!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER MELLPASZTILLÁI,
 az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona, próbadoz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszer-tár
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 17. SZ.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható { Esztergomban { Kerschbaum Mayer Károly,
 { R. Schmidt Arthurné,
 { Zsiga Zsigmond,
 { Nyerges-Újfalun: Berta Kálmán gyógyszer-tárában.

FREY FERENC utóda **STEINBACH FLÓRIS**
 vas-, szerszám-, gazdasági eszközök, gépek, magvak, fegyver- és szén-kereskedésében az „Arany ásó”-hoz **ESZTERGOMBAN** jutányos áron jó minőségű borsajtatók és szőlőzúzók kaphatók.

Lószőrmatracok
 nagy választékban.

Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULÁ... nirdetes irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontossági

MINDEN HÖLGY ELŐNYE... Saját érdekében kérje ezért dűstartalmu minta-gyűjteményünket... WIENER MODEN UNION Bécs, I., Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG... TOKAJI CHINA-VASBOR... KRIEGER-féle... KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő... téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN... 200 kényelmes lakosztállyal. A legszellőbb kezelés.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ... MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegeket... S. SCHEIN... WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dűstartalmu képes ARJEGYZEK ingyen és bérmentve.

PLATSCHEK VILMOS... ellismert legolcsóbb, legszellőbb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

„SMITH PREMIER”... AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE... BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA

BALASSA FÉLE UGORKATE... BALASSA KORNÉL... Budapest, O-utca 42, 44 (sajtótár), 45, 46, és Uj-utca 43.

Dr. Kovács kézpasztája... 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 120

HOTEL PÁRIS SZÁJLODA... BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 23. SZ.

KATZER... Budapest, O-utca 42, 44 (sajtótár), 45, 46, és Uj-utca 43.

KISS SZERENCSEJE NAGY... KISS KÁROLY ÉS TÁRSÁI BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS... Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénésű szab. Árpád... MAGYAR KÖRZŐ MINDENÜTT KAPHATÓ.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása...

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sósborszesz” nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer...

Moll-féle gyermek szappan. Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására...

PÉCSI SÁMUEL Budapest, VI. Gyár-utoza 48. szám. Benzin-motorok és gazdasági gépek gyári raktára. Benzin-motorok, Benzin-lokomobilok és cséplőkészletek...

Singer Co. Varrógép Részv. Társaság. Esztergomban: Széchenyi-tér 37. sz. A leghasznosabb karácsonyi ajándékok az eredeti SINGER varrógépek.